

Marjan Poljšak nasprotuje postavitvi

Znova o spomeniku Filipu Terčelju

Trinajst ajdovskih svetnikov je doseglo uvrstitev točke o postavitvi spomenika na dnevni red seje

AJDOVŠČINA – Ajdovski občinski svetniki bodo na svoji prvi prihodnji seji znova razpravljali o postavitvi tri metre visokega spomenika Filipu Terčelju, domačinu, duhovniku in narodnemu buditelju. Župan Marjan Poljšak namero razume kot propagando o komunističnem povojnem nasilju in nasprotuje postavitvi spomenika, ki ga je kipar Mirsad Begić izdelal pred skoraj tremi leti.

Občinski svetniki so novembra 2007 po pol leta odlašanja zavrnilo pobudo svetnika Marjana Velikonje, naj občina dovoli župniji Šturje na Cankarjevem trgu postaviti spomenik Filipu Terčelju. Takrat so podprli predlog, naj župnija za spomenik izbere cerkvena zemljišča v Logu, Šturjah ali Grivčah, kjer je bil Terčelj rojen. Odlitek trimetrskega kipa, ki ga je izdelal kipar Mirsad Begić, sicer že od prve pobude sproža negotovanje ajdovskega župana **Marjana Poljšaka**: »Po dostopnih informacijah je pobuda za postavitev tega spomenika nastala že pred letom 2000, ob prenovi Cankarjevega trga, začela pa se je s podporo iz Ljubljane po letu 2005. Na občini s tem nismo bili seznanjeni. Bilo bi prav, da bi pobudniki s predlogom najprej prišli na občino in se dogovorili, v katerih okvirih in obliki uresničiti pobudo. Kdo so domači pobudniki in podporniki iz Ljubljane za ulitje kipa in s tem za postavitev občine pred dejstvo, uradno ne vemo, lahko pa sklepamo. Leta 2007 je namreč župnija Šturje na občino vložila prošnjo, da ji omogo-

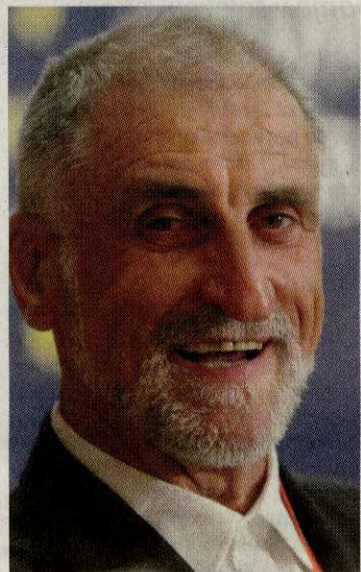
čimo postavitev že ulitega kipa na Cankarjev trg v Šturjah,« poudarja župan. Dodaja, da je župnija Šturje zgolj formalna nosilka akcije, prava je skupina ali 'socialna mreža', ki stoji za tem.

V takšnih okoliščinah Poljšak razume prizadevanja za postavitev spomenika kot »sredstvo za propagando o komunističnem povojnem nasilju, ki naj bi učinkovala v prid političnim skupinam ter posameznikom z občinskega političnega prizorišča in iz Ljubljane. Te nastopajo s parolami o povojnem komunističnem nasilju ter k temu dodajajo parole protikomunizma in protisocializma«.

Župan dodaja, da spoštuje delo in zgled Filipa Terčelja, ne sprejema pa manipulacij na njegov račun. »Primerno bi bilo, da se Terčelju postavi doprsni kip tako, kot smo v bližnji preteklosti postavili pomnika duhovnikoma Matiji Vertovcu in Ivanu Rejcu. Pri izbiri velikosti spomenika pa bi morali upoštevati, da smo na Ajdovskem vsem pomembnim možem postavili le doprsne spomenike,« meni Poljšak.

Drugačnega mnenja je občinski svetnik **Alojz Klemenčič** (SDS), sicer prvi podpisani v skupini 13 svetnikov, ki so zdaj dosegli, da bo župan točko znova uvrstil na dnevni red seje občinskega sveta. »V našem predlogu smo se želeli izogniti politizaciji predloga in spomenika. Žal župan v svoji izjavi, ki jo je priložil kot prilogo h gradivu za to točko dnevnega reda, počne točno to. Pod predlog se je podpisalo 13 svetnikov, točno polovica občinskega sveta. Nekateri svetniki iz 'druge polovice' so že izjavili, da mu ne bodo nasprotovali. Prepričan sem, da bo sklep izglasovan in spomenik zaslužnemu možu tudi postavljen,« pravi Klemenčič. V nasprotnem primeru bodo najprej objavili seznam svetnikov, ki niso glasovali za sklep, tako da »bodo volivci vedeli, ali so zastopali njihove interese ali ne«.

KATJA ŽELJAN

MARJAN POLJŠAK

Foto Jure Eržen/dokumentacija Dela

Foto Katja Željjan

CANKARJEV TRG V ŠTURJAH – Skupina 13 svetnikov predlaga občinskemu svetu sklep o ustanovitvi stavbne pravice za postavitev spomenika Filipu Terčelju, po katerem bi občina z neposredno pogodbo v korist župnije Šturje ustanovila stavbno pravico kot posebno pravico uporabe približno petih kvadratnih metrov dela javnega dobra na Cankarjevem trgu (na fotografiji). Stavbna pravica naj bi veljala za 99 let, nadomestilo zanjo pa bi znašalo evro za celotno obdobje.

Filip Terčelj je bil rojen 1892 v Grivčah nad Šturjami. Takrat so Šturje spadale še pod Kranjsko, zato je hodil na klasično gimnazijo v Šentvidu nad Ljubljano. Zatem je v Ljubljani študiral bogoslovje in bil leta 1917 posvečen. Najprej je pastiroval v Škofji Loki, vendar so mu predstojniki svetovali nadaljnji študij. Dopolnjeval ga je v Nemčiji. Po vojni se je vrnil domov na Goriško, ki je bila medtem priključena Italiji. Kot duhovnik in dober organizator je zastavil vse svoje moči za narodno in cerkveno prosveto primorskih ljudi. Bil je tajnik Prosvetne zveze v Gorici, ki je združevala 162 prosvetnih društev na Goriškem. Umorjen je bil v Davči 7. januarja 1946 skupaj z župnikom Francem Krašno. Umor pripisujejo pripadnikom KNOJ-a (Korpus narodne obrambe Jugoslavije).